KURJER WARSZAWSKI.

D. 6. Grudnia. — Rok 1844. Piątek. № 327. Jutro, Śty Ambroży. Wilja.

W kościele XX. *Bernardynów* na Krak:-Przed: poiutrze Uroczystość NIEPOKALANEGO MARJI Poczęcia, odbywać się będzie z wystawieniem N.SAKRAMENTU, z Odpustem zupełnym, z Kazaniami, Procesjami i zwykłem Nabożeństwem tygodniowem.

W ciągu miesiąca Listop: r. b., Warszawskie *Towarzystwo Dobroczynności* utrzymywało w domach Instytutowych: Starców i kalek oboiej płci osób 300; Sierot starszych 60; Sierot młodszych 28; Dzieci w 5ciu Ochronach 228; Udzieliło wsparcie w lekarstwach osobom 116; Wsparcie miesięczne pieniężne stałe w kwotach od 6 do 10 zł. osobom 50; Osób 2 otrzymało takież wsparcie po zł. 18; iednorazowe wsparcie pieniężne od 2 do 5 otrzymało osób 60; W nadzwyczajnym przypadku iedna osoba zł. 50, iedna zł. 40, osób 2 po zł. 13 gr. 10, i dwie po zł. 10; Wsparcie w leguminie osób 144. Na obiady 5cio-groszowe w ciągu ubiegłego miesiąca uczęszczało osób 76; z tych na koszt JO. Xięcia NAMIESTNIKA osób 37, dla których sporządzono porcji obiadów 1,116. Zupy Rumfordzkiej rozdano porcji 120 dziennie. Ogólna zatem liczba osób wspartych w ciągu ubiegłego Mca, iest 1,190.

— Wyszło z druku dziełko *dla Dzieci umieiących iuż-czytać*, w bardzo pięknym i ciekawym guście, pod tytułem: *Wieczory wiejskie u dobrej Matki.* Łaskawa Publiczność raczy takowe nabyć na *Kolendę* przy nadchodzącym Nowym Roku. Dostać ich można w Sklepie Ubogich na Krak:-Przedm:, w Drukarni Śgo KRZYŻA i w Kantorze Informacyjnym JP. *Kaczanowskiego.*

— W ciągu upłynionego miesiąca Listopada zmarli w Instytucie Warsz: Towarzystwa Dobroczynności: *Czekalski* Stani: lat 77, *Borkowska* Elżbieta lat 86, i *Hojnacka* Ewa lat 94 maiący. —

Rzadkie dzieło w iezyku francuzkim pod tytuł: *Encyclopedie ou Dictionaire des Sciences des Arts et Métiérs*, w 47 tomach textu i 5ciu tomach rycin, in 4to, wydanie z r. 1770, znajduie się do nabycia za nader umiarkowaną cenę w Księgarni G. *Senewalda* przy ulicy Miodowej.

— Czytelnik i tym razem towarzyszyć nam będzie na wędrówce *kolendowej*, nie aby mu wskazać miejsce gdzie takową dostać, ale gdzie ią można kupić, dla uraczenia lubych sercu osób. Wstąpmy do sklepu Panów *N. S. Brünner i spółki* przy ulicy *Nowiniarskiej* wprost filarów. Jest to ieden z najdawniejszych w *Warszawie* handlów galanteryjnych, od dawna zaszczytnie znany w tutejszym i zagranicznym świecie kupieckim, ale też zawsze godnie odpowiadaiący swoiemu imieniu i przewodniczeniu późniejszym podobnym zakładom. Nie ma prawie gałęzi rękodzielnictwa, przemysłu i sztuki, któraby w tym ogromnym magazynie nie była reprezentowaną, co rok w najdrobniejszych swoich ulepszeniach; bo handel ten odnawiaiący się bez ustanku, bez ustanku też smakowi i gustowi czasu odpowiada. W iakimkolwiek kierunku wzrok ludzki może tylko sięgnąć, napotka tu niezliczone przedmioty do gospodarskiego użytku, mody, wytworności, przepychu i okazałości. Na ziemi rozstawione są wykwintne kraszoarki, szczotki do nóg, podstawki lub stołeczki do tychże i t. p. Na sufitach rozwieszone są żyrandole, paiąki, lampy, począwszy od gatunków zwyczajnych przystępnych dla każdego do najwybredniejszych i najdroższych brązowych, suto pozłacanych, kryształowych i t. p. Cóż dopiero, gdy oko obejrzy się w około. Nie ma punktu, nie ma zakątka, gdzieby nie uderzył, gdzieby nieponęcił iaki przedmiot rzeczywiście potrzebny lub zbytkowy; wszelkiego rodzaiu naczynia, sprzęty, ozdóbki, zabawki, ubiory nawet i łakocie maią tu swoie miejsce; począwszy od zwierciadeł, serwisów do najkosztowniejszych marmurów, alabastrów i brązów, oko zachwyci się przechodząc tysiączne manatki gospodarskie, gotowalniane, *sportu* i *komfortu.* Starzec znajdzie tu okulary i perspektywy; myśliwy wszelkie aparaty do łowów; człowiek oddany pracy, znajdzie narzędzia i materjały tak warsztatowe, iakoteż biurowe i biurkowe; Płeć Piękna wybór kosmetyków *do podwyższenia wdzięków naturalnych*, iako też wszystkie drobnostki i cacka tualety; Dzieci zaś całe armje lalek w koleb-

kach i na koniach, bębenki, trąbki, szabelki, wózki, koniki i t. d. Wymienić wszystkie szczegóły tego kolosalnego handlu, byłoby to samo, co dać spis najzupełniejszej wystawy. Dosyć powiedzieć, iż podobnych handlów, nawet w stolicachEuropy, nie wiele; znana zaś rzetelność usługi i umiarkowanosć ceny, uczyniły go od dawna w kraiu naszym iednym z najcelniejszych. — Z powodu nieprzewidzianych przeszkód drukarskich, *Nowy Momus*, dopiero wyjdzie z druku z dniem 24 b. m. Do dnia tego można to dziełko prenumerować ieszcze po oznaczonej cenie zł. 5, w mieszkaniu Wydawcy przy ulicy Bielańskiej Nro 610 na 2giem piątrze, i u Osób uproszonych do zbierania prenumeraty. Z powodu iednak znacznych kosztów z ozdobnego wydania wynikaiących, zaraz po wyjściu cena podwyższoną zostanie na zł. 6 gr. 20, za exemplarz. Na Urzędach i Stacjach poczto: w Królestwie, do których już stosowne uwiadomienia Dyrekcja Poczt przesłała, zapisy ciągle przyjmować się będą po zł. 6 gr. 20. Osoby chcące ieszcze łaskawie zaiąć się zbieraniem prenumeraty, mogą się zgłosić do mieszkania Wydawcy, a na 5 exemplarzach wziętych, otrzymaią 6ty w dodatku. Woje: *Szymanowski*. — Wczoraj w Redakcji Kurjera złożono dla Starców i Kalek w *Górze Kalwarji* Bezimiennie zł. 2. — W Nrze 47 *Ziemianina* Tygodnika Rolniczo-Technologicz:, znajduie się: Nowa pastewna roślina. O naturalizowaniu w Anglji owiec alpaka. Powody wywiązywania się choroby owiec wąsaczem (traber) zwanej. O zasadach Anglików w hodowli koni, i dążności wyścigów. — Kto życzy urozmaicić przyiemne zabawy w teraźniejszych krótkich dniach, niech odwiedzi *Panoramę* będącą na Placu Nalewkowskim za ogrodem *Krasińskim;* niezawodnie za 2 złote mile godzinę przepędzi, oglądaiąc te śliczne Widoki. — Do Składu F. J. *Ciechanowskiego* na Podwalu, nadszedł transport *Zabawek Dziecinnych* w rozmaitych gatunkach. W tymże Składzie nabyć można *Kalendarzy* Gospodarskich na r. 1845. — Wczoraj w Wielkim Teatrze przywołani, po części *Lunatyczki*, JPani *Rywacka* i JP. *Dobrski;* po *Cieniu*, JPani *Turczynowiczowa*.

Kilka temu tygodni, gdy iuż nastała zimna iesienna pora, zamiast futer zwyczajnych lub surdutów watowanych, ukazały się w Warszawie surduty z skury *Lamparciej* robione; spodziewano się że ta elegancja, ta, można powiedzieć, nadzwyczajna nowość stanie się modną, lecz iuż ani owych parę ubiorów lamparcich, ani ich naśladowania wcale nie widać.

W rozpoczęciu ciągnienia 5tej Klassy 64tej Loterji wczoraj, znaczniejsze wygrane padły iak następuie: Po 1,500 Rsr., na Nr 1,290 i 18,450. Po 750 Rsr., na Nr 3,912 i 9,945. Po 450 Rsr:, na Nr 4,523; 16,366; 16,561 i 22,172. Po 300 Rsr., na Nr 2,459; 9,809; 16,058; 17,477. Po 100 Rsr., na Nr 2,463; 2,917; 3,628; 4,298; 9,822; 9,957; 10,075; 12,716; 13,348; 14,597; 15,146; 15,722; 16,305; 17,720; 20,218 i 22,253.

Gazety *Petersburgskie* obszernie opisuią pogrzeb zwłok Jana *Kryłowa*, wsławionego Rossyjskiego Literata. Celebrował Najprz: Metropolita *Antoni*. Trumnę niosły znakomite Osoby, którą otaczali Uczniowie Szkół wszelkich i mnóstwo Ludu. Zwłoki nieśmiertelnego Pisarza narodowego, pogrzebane zostały obok mogiły przyiaciela i towarzysza iego, Mikołaia *Gniedicza*, (tłumacza *Iljady* Homera). Wiele poetyckich idei wylało się z ienjalnego umysłu Kryłowa; poetycka też idea przyświecała ostatniemu pożegnaniu z nim wdzięcznych spółczesnych. Na głowie nieboszczyka był ten sam wieniec laurowy, którym dziękczynni spółziomkowie ozdobili go w dniu iubileuszu *50-letniego* iego życia literackiego; na piersiach i na sercu leżały kwiaty, które Najiaśniejsza CESARZOWA ALEXANDRA FEODOROWNA, ze szczególnych Swych względów dla pierwszego Pisarza Rossyjskiego, raczyła niekiedy mu przysłać, i które on, iak świętość, zachowywał zamiast herbu; na oznakach żałobnych, był wizerunek medalu wybitego, dla uwiecznienia pamiątki iubileuszu Kryłowa, a przy zamknięciu trumny, P. Minister Oświecenia Narodow:, Rzeczywisty Radca Tajny *Uwarow*, włożył ieden medal do trumny.

Anglja.— Xztwo *Sasko-Koburgscy Gotha* i Xżę *Ernest Wirtemberg:* do 10go b. m. zabawią w *Windsorze*. — W Stanach Zjedn: miano obrać Prezesem Pana *Polk*, niechętnego Anglikom; z tej przyczyny wszystkie dzienniki ang: powstawaią przeciw temu wyborowi. — *Okonel* 22go z. m. przybył znowu do *Dublinu*. — W *Kanadzie* przy wyborach Deputowan:, większość głosów była za kandydatami rządowemi. — Pisma *amerykańskie* zapewniaią, iż szkody

zrządzone na wyspie *Kubie* przez ostatni orkan, dochodzą 10 miljonów dolarów. — Składki na łazienki dla kąpania ubogich w *Londynie*, wynoszą 120,000 zł. — Osoba bezimienna przesłała do *Londynu* z prowincji 60,000 złp., na budowę Kościoła. — Sławny Artysta dramatyczny *Makredy* wrócił iuż do Anglji z Ameryki.

Francja. — Dziennik *Sporów* zawiera znowu artykuł dowodzący, iż poprowadzenie kanału przez międzymorze *Suez*, nie wymaga więcej kosztów od założenia kolei żelaznej. — P. *Chaix d'Estange* (Sze Destanż), został w *Rejms* obrany Deputowanym. — Na widowisku danem 25go z. m. w zamku *S. Klu*, między obecnemi Gośćmi znajdował się Xżę *Isli* (Marszałek *Biużo*), który przez depeszę telegraficzną został powołany do *Paryża*. 25go z. m. przed południem miał długą naradę z Panem *Guizot* (Gizo). Marszałek miał tylko przez 8 dni zabawić w *Paryżu*, następnie udać się do dóbr swoich, aby ieszcze wczas wrócić na posiedzenia Izb prawodawczych.

Niemcy. — Proces ważny w tych dniach został rozstrzygnięty w *Wrocławiu*, w skutek poiednania się stron. Hrabia *Henkel v. Donnersmark* z *Siemianowic* w wyższym Szląsku, wygrawszy w drugiej instancji przeciw swoiemu Stryiowi Hrabiemu *Henkel v. Neudeck* proces o 3 miljony talarów i udział w kopalniach na 200,000 talarów rocznego dochodu, okazał wielki dowód wspaniałomyślności, podaiąc rękę do zgody i przestaiąc tylko na 400,000 talarów gotówki i wspólnem użytkowaniu pomienionych kopalń. — *Rotszyld* nabył dobra *Schillersdorff*, *Oderberg* i *Hulczyn* w Szląsku, w bliskości granicy Austr: za 800,000 talarów. — Margrabia *Chasseloup Laubat* (Szaslu Loba), Poseł francuzki przy Rzeszy niemieckiej, wyiedzie na posiedzenia Izb prawodawczych do *Paryża*. — W *Lipsku* z początkiem wiosny zaczną budować Kościół *Katolicki*; na to są hojne Pobożnych składki, do których dołączono ofiary Rodziny Królewsk: i Biskupa *Mauerman*. Ma to być piękny przybytek BOŻY.

Szwecja. — Król i Królowa 21go z. m. wyiechali do *Upsalu* z odwiedzinami do swoich Synów. — Stany przyięły wniosek, aby nikt nie mógł być aresztowany za zbrodnię stanu bez pozwolenia Króla.

Rozmaitości. — Liczba uczniów Konserwatorjum muzycznego w *Bruxelli*, dochodzi teraz 600. — Do *Ameryki* zamówiono 100,000 exemplarzy dzieła *Żyd wieczny tułacz*. Tamże sprzedano 80,000 exemplarzy dzieła *Taiemnice Paryża*. W *Niemczech* wychodzi 10 tłumaczeń *Żyda*, w *Anglji* kilka. — W *Oldham* zawalił się budynek przędzalni bawełny, przyczem 16 ludzi utraciło życie. — W *Londynie* bardzo iest w modzie na deser owoc nowy z *Indji* sprowadzony. Jest to iagoda czerwona wielkości wisienki, pochodząca z krzewu *Etoeagnus parvifolia*. — W pewnej *Holenderskiej* familji znajduie się papuga, której wiek wiadomy iest lat 82. Ptak ten oślepł, ale gada i poznaie po chodzie wszystkich domowników. Gwiżdże pieśni Nabożne. — Donoszą z *Krakowa*: „Przed kilką dniami w południe, znaleziono Żyda pod zamkiem przy tak nazwanej *Smoczej iamie* naprzeciwko Rybaków, słabe tylko ieszcze daiącego znaki życia. Z początku było mniemanie że iest struty; większe atoli zachodzi podobieństwo, że zbytnie użycie wódki, pozbawiło go zmysłów a niebawem i życia." — *Wydatek na cygara.* Przypuściwszy, iż ktoś codziennie 3 cygara po 2 grajcary srebrnych pali, (licząc na monetę austrjacką), możemy obliczyć, iż on przez rok, 36 złr. 30 gr. w monecie konw., a w przeciągu lat 40tu, 1,460 złr. w m. k. spali. Jeśli zaś zarzuci palenie cygara i da oszczędzone przeto pieniądze na procent, a uzyskany z każdym rokiem procent do kapitału przyłączy, tedy będzie miał w końcu 40go roku zamiast próżnego dymu, który w tym czasie wykurzył, summę 4,163 złr. 11¹/₄ gr. w mon: konw:, który to kapitalik ieszcze pomnożony być może, gdy do tego oszczędzony wydatek na zapałki i podobne rzeczy doliczymy. — W tych dniach w *Londynie* szczur ugryzł ucho spiącemu dziecku Szynkarza, a Szynkarzowi palec u nogi. — W *Anglji* były iuż machiny do prania bielizny; teraz wynaleziono machinę do suszenia wypranej. Chusty mokre kładzione są w cylinder metalowy, dziurkowaty, który obraca się nadzwyczaj prędko, i tym sposobem osusza płutno. — W iednym z sądów angielskich przysięgli w sprawie pewnej kobiety, wyrzekli następuiące zdanie: „Niewinna, ale spodziewaią się że drugi raz tego nie uczyni."

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

X. Maxym: Kegel, Kanonik, z Konowa; Rzyszczewski Leon Hr: z Włoch; Walewski Kazimi: z Drezna; Wężyk Xawe: Dz: z Toporowa; Mędrzecki Ludw: Dz: z Troianowa; Korzybski Jan Dz: z Wilczysk; Bętkowski Bonaw: Dz: z Lubiczyna; Rataiewicz Jan Dz: zSzydłówki; Lipnowski Ludw: Dz: z Woli-Pogroszewskiej; Szymanowski Walery Dz: z Łubny; Kozłowski Anto: Dz: z Parznic.

DONIESIENIA.

Podpisana Żona Alexandra *Walińskiego* Metra Tańców, a SynaŻorsza, od lat 3ch niema wiadomości od Męża, pragnie dowiedzieć się o pobycie iego; uprasza uprzejmie wiedzących o tymże pobycie, o udzielenie mi wiadomości; mieszkaiąca w Warszawie przy ulicy Zakroczymsk: Nr 1835. Wiktorja z Oraczewskich *Walińska.*

Przy ulicy Miodowej Nº 484, w domu dawniej Chodkiewiczów, w mieszkaniu moiem od Podwala, dostać można **NOŻÓW STOŁOWYCH, KUCHARSKICH, do POLOWANIA, SKŁADANYCH, SCYZORYKÓW, BRZYTEW, NOŻYCZEK**, i innych, za umiarkowaną cenę. Józef *Senkowski.*

Fabryka Piwa Bawarskiego Alexandra Lentzkiego, przy ulicy Ogrodowej pod Nr 849, zawiadamia Właścicieli Dóbr Ziemskich, iż ieszcze potrzebuie CHMIELU, ze zbioru tegorocznego, ktory po cenach dobrych płacić deklaruie.

Podpisany przez Rząd upoważniony Mechaniczno-Orthopedyczny *Bandażysta*, mam zaszczyt zawiadomić WW. Lekarzy i Szan: Publiczność, iż przeniosłem moie mieszkanie z ulicy Długiej pod Nr 663 przy ulicy Leszno obok domu zwanego Działyńskich, i iak poprzednio usługi moie z wszelką akuratnością i gorliwością dla osób cierpiących oboiej płci w przedmiocie chorób rupturycznych, przyrządów do prostowania skrzywionej kolumny pacierzowej, przyrządów do prostowania nóg krzywych, wieńce maciczne i t. p. poświęcam, polecaiąc się łaskawym względom, któremi w skutek mych szczerych usiłowań, poprzednio byłem zaszczycony. Zastać mnie można codziennie od godziny 10tej z rana do 2giej z południa. Antoni Michał *Sandmann.*

We wsi Jurkach, o 5 mil od Warszawy, a mila za Tarczynem, od szosy zaś 5 wiorst odległej, znajduie się MŁYN WODNY o 2ch gankach, z wszelkiemi zabudowaniami nowo wymurowanemi, tudzież gruntem, łąką i pastwiskiem dla bydła, podług teraźniejszego urządzenia, wymielaiący na dobę mąki przeszło 40 korcy zboża, iest do wypuszczenia w czasową lub wieczystą dzierżawę, pod umówionemi warunkami, o których na miejscu we wsi Jurkach lub u właściciela domu Nr 723 przy ul: Leszno, maiący chęć wydzierżawienia dowiedzieć się mogą.

BIELARNIA SZYSZKA w Osadzie Fabrycznej Żyrardów, zawiadamia osoby które w roku bieżącym zaszczyciły ią swoiem zaufaniem oddaiąc Towary do Blichu, że iuż takowy ukończonym został, i prosi, aby po odbiór tych Towarów zgłosić się zechciały w miejscach gdzie ie oddawały, to iest przy ulicy Nowiniarskiej Nr 1800, albo w samej Fabryce.

SUMMA Złp. 7,000, iest do wypożyczenia na pierwszą hipotekę. Wiadomość bliższa u Woj: Rutkowskiego Zegarmistrza na Krakows:-Przedm:, naprzeciw ulicy Bednarskiej.

Dziś rano zimna stopni 8. Wczoraj w połud: 5.

TEATR WIELKI. Jutro, 21szy raz *Lukrecja Bordżja*, przez Artystów włoskich.

Dziś w nowo założonej Kawiarni przy ul: Długiej Nr 550, w tym domu gdzie Restauracja Radlińskiego, JP. *Chojnacki* z kompanją grać będzie.

Dziś w Kawiarni w domu Boka przy ulicy Nowo-Senatorskiej, TERCET z Czeskiej Pragi grać będzie.

Dziś w Kawiarni przy ul: Kra:-Przedm: i Marjensztadt na 1m piątrze, Familja *Zygel* grać będzie.

Dziś w Kawiarni przy ul: Trębackiej obok domu W. Steinkellera, Familja *Noires* grać i śpiewać będzie.

Dziś w Kawiarni w pałacu Paca, przy uli: Miodowej na dole od frontu, Panny *Hessen* grać będą.

Dziś w Kawiarni przy ul: Nowo-Senatorskiej, między hotelem Rzymskim a Litewskim, na dole, w podworzu, Panny *Nowakowskie* grać i śpiewać będą.

Dziś w Kawiarni przy ulicy Wierzbowej i Niecałej, wprost Teatru, familja *Kreitl* grać będzie.

Dziś w Kawiarni przy ulicy Krak:-Pzedm:, wprost ul: Trębac:, na 1 piątrze, familja *Budzińskich* grać będzie.

Dziś w Kawiarni przy ul: Bielańsk: w domu Hejnikowskiego Nr 609, JP. *Danecki* z kompanją grać będzie.

Dziś w Kawiarni przy ul: Bednars: i Krako:-Przedm: w domu Dra Malcza, JP. *Modliński* z komp: grać będzie.

Dzis w Kawiarni przy ulicy Tłumac: i Bielańsk: w domu Lilpopa Nr 600, familja *Budlerów* grać będzie.

Jutro u *Maiewskiego* przy rogu ul: Bednars:, na Śniadanie: Stokfisz, Sandacz po Radziwiłłowsku, Szczupak po wojskowemu, Karp, Okoń, Karaś z sosem, Lin duszony, Zupa z iabłek, Pierogi leniwe, i Potrawy miesne.

W Handlu P. *Ridla* przy ul: Nowo-Senat: *Stokfisz.*

Z Tarczyna. — W tutejszem mieście znany łaskawym Obywatelom miejscowym i okolicznym Dom zaiezdny pod nazwą „*Wieczna pieczeń*" teraz na większą skalę iest wybudowany, i z dniem 18 b. m. został otwarty. Podpisany poleca się z restauracją swą i z wszelkiemi usługami i wygodami za przyzwoitą i umiarkowaną cenę, JWW. i WW. Obywatelom przeieżdżaiącym z *Warszawy* na *Radom*. T. *Makowski.*